

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT 50 ÉVES MŰKÖDÉSÉNEK TÖRTÉNETE.

IV. és V. táblával.

Dr. KOCH ANTAL-tól.¹

Társulatunk 1900-ban megérte volt fennállásának 50-ik évét, a nélkül, hogy 1900 július 6-án tényleges megalakulásának 50-ik évfordulóját valami szokásos módon megünnepelte volna. Akkori tisztelt elnökünk, az 1900 február 7-én tartott közgyűlésen a társulat életének ezen fordulópontjára utalva, nagy vonásokban illően megrajzolta ugyan történetének és működésének legfőbb mozzanatait, de miután senki sem lépett fel konkrét javaslattal arra nézve, hogy ezen nevezetes napot külön, a nagy nyilvánosság előtt is, meg kellene ünnepelnünk, így az erre való alkalmat elmulasztottuk. A mult év elején azonban, mostani elnökünk indítására a választmány elhatározta, hogy társulatunk 50 éves fennállásának emlékére megiratja annak 50 éves történetét és elkészítteti kiadványainak utolsó 18 évfolyamához a tartalommutatót. Az első feladatra, nem ugyan mint erre leghivatottabb, de mint a társulat legrégebbi tagjainak egyike, én vállalkoztam, és ennek folytán járulok ma a társulat 50 éves történetének átnézetével a tisztelt közgyűlés színe elé.

Nem én vagyok az első, ki társulatunk küzdelmeire, fejlődésére, működésére, tehát történetére visszapillant; tették ezt előttem már többen. Így KOVÁTS GYULA társulatunk első titkára, már 1852-ben adja a társulat keletkezésének történetét;² 1856-ban KUBINYI FERENCZ, társulatunk akkori alelnöke, vázolja a társulat 16 évi működését;³ 1880-ban SCHMIDT SÁNDOR, a társulat akkori másodtitkára, a január 28-án tartott közgyűlésen szépen leírta és találóan kidomborította társulatunk 30 éves munkásságát.⁴ Ezekon kívül későbbi elnökeink és titkáraink közgyűlési jelentéseiben is

¹ Fölvasta a Földtani Társulat 1902. évi februárius hó 5-én tartott közgyűlésén.

² Első jelentés a Magyarhoni Földtani Társulatról, Pesten 1852. (németül.)

³ A Magyarhoni Földtani Társulat 16 évi működéséről szóló jelentés. Munkálatok. III. k. Pest 1867. 46. l.

⁴ Földtani értesítő. Első évfolyam 1880. 2—15. l.

gyakran találkozunk társulatunk multjára vonatkozó értékes visszaemlékezésekkel, azokból levont következtetésekkel és tanulságos levonásokkal is.

Hogy ezen értékes előmunkálatokban szépen és jól elmondottakat egyszerűen átvegyem és kibővítve csak ismételjem, arra nézetem szerint szükség nincsen, mivel módjában áll mindegyikünknek eme összefoglaló jelentéseket olvasnunk; inkább arra törekedtem tehát, hogy társulatunk összes irományainak és kiadványainak gondos átkutatása után kivonjam és átnézetesen összeállítsam mindazokat az adatokat, melyek a társulat életét és fejlődését számokban és tényekben föltüntetik, s melyekből a következtetések könnyen levonhatók. Ezek a statisztikai módszerrel összefoglalt és feltüntetett adatok társulatunk 50 éves építkezésének igazi épületekövei, melyeknek pontos ismerése és mérlegelése nemcsak tanulságos, de szükséges is, ha a továbbépítéshez biztos kézzel hozzáfogni akarunk. Mindennek daczára mégis illőnek tartom, hogy bevezetésül legalább társulatunk keletkezéséről egészen röviden újból megemlékezzem.

Mi, régiebb tagok mind tudjuk, hogy a lelkes beszteczebányai tanár, dr. ZIPSER ANDRÁS eszméje és javaslata, melylyel a magyar orvosok és természetvizsgálók Sopronban tartott VIII. nagygyűlésén, 1847 augusztus 11-én föllépett, volt az elvetett termékeny mag, melyből a bekövetkezett viharos idők miatt csak 3 év multával csirázott ki társulatunk csemetéje; az is tudva van, hogy a nagylelkű magyar főúr, ESTERHÁZY PÁL herceg pártfogása indította meg első sorban az elvetett mag csirázását. KUBINYI ÁGOSTON és FERENCZ, MARSCHAN JÓZSEF, PETTKÓ JÁNOS és a javaslattevő ZIPSER ANDRÁS tanácskozása 1848 január 3-án Videdalván továbbá előkészítették a talajt; de az eközben kitört viharban nem kelhetett ki a csirázó palánta.

A szabadságharcz leveretése után egyhamar alig jöhetett volna létre társulatunk, ha HAIDINGER VILMOS, az akkori bécsi ifju mineralogusok és geologusok vezére, szaktudományaink terjesztésének szempontjából kiindulva, pártfogása alá nem vette volna ügyünket. Mint az 1849 december 1-jén föllállított es. kir. birodalmi földtani intézet igazgatója a bécsi kormánynál jól előkészítvén az utat, 1850 május vége felé Pestre küldte volt dr. HÖRNES MÓRICZOT, mint a nevezett intézet biztosát, hogy az itteni vezérférfiakkal a föllállítandó társulat programját megállapítsa. Az értekezlet 1850 május 24-én ENGEL SÁNDOR, FUCHS VILMOS, KUBINYI FERENCZ, KOVÁTS GYULA, MIKECZ ANDRÁS, NENDTVICH KÁROLY, PETÉNYI SALAMON és SZABÓ JÓZSEF jelenlétében megtartatván, dr. HÖRNES M. kész munkaprogramot ajánlott az alapítandó társulatnak elfogadásra. Mivel társulatunk első működése tényleg ezen munkaterv szerint indult meg, érdekes főbb pontjainak ismerése. Ezek voltak: 1. Földtani tekintetben nevezetes vidékeknek (Budapest, Hegyalja, Bakony stb.) monografiai és földtani leírásai. 2. Egyes helyeknek, melyek Magyarország ifjabb képződményeinek meghatározá-

sára nagy befolyással leendenek (pl. Szobb és Türkenfeld stb.) monografiái és leírásai. 3. Az ifjabb képletű kövületek (pl. Budán, Szobbon) folytonos gyűjtése. 4. Egyes bányavidékeknek monografiája a COTTA újabb ércztheoriájának folytonos szem előtt tartásával. 5. Iparműveleg nevezetesebb ásványtani tárgyaknak, pl. a magyarországi építőköveknek, mésznemeknek, kőszeneknek stb. leírása.

Az értekezéslet továbbá a következő határozatokat hozta: 1. KUBINYI ÁGOSTON megbizatik, hogy egy magyarhoni földtani társulat alapíthatására felsőbb helyen a szükséges engedélyt kieszközölje. 2. KOVÁTS GYULA a szükséges alapszaályok megszerkesztésével és a jövő közgyűlés elé terjesztésével megbizatik. Ebben a következő pontok kiemelendők: *a)* A magyarhoni földtani társulat, mely magánegylet, szoros tudományos kapcsolatban van a bécsi cs. kir. birod. földtani intézettel. *b)* A társulat a magyar nemzeti Muzeummal is szoros viszonyban áll, a gyűjtött tárgyak annak tulajdonába mennek át. *c)* A m. nemz. Muzeum szolgáltat helyiséget, őrzi a társulat iratait, és tisztviselői ingyen szolgálatukat följánlják. *d)* A társulat minden pénze csak valóságos tudományos működésekre fordítandó. A tagok ingyen szolgálnak; csak úti költségeik és napszámosbérei térítettnek meg. *e)* A felsőbb engedély után azonnal nyilvános közgyűlés tartandó, melyre az összes aláírók meghivassanak, s az elfogadandó alapszabályok azonnal kinyomassanak. *f)* A megalakulás után a tudományos kutatások még a nyáron haladék nélkül megkezdessenek.

Ezen program értelmében azután 1850 jul. 6-án megtartatván az első közgyűlés, a társulat tényleg megalakult és megválasztattak KUBINYI ÁGOSTON elnöknek, KOVÁTS GYULA titkárnak, és dr. WAGNER DÁNIEL pénztárosnak. Az alapszabályokat ugyanazon év szeptember 3-án tartott második közgyűlésen fogadták csak el, melyen herczeg ESTERHÁZY PÁL közakarattal a társulat pártfogójának proklamáltatott és egyúttal megválasztattak a tisztikar többi tagjai is, u. m. KUBINYI FERENCZ alelnöknek, SZABÓ JÓZSEF másodtitkárnak, MIKECZ ANDRÁS, PETÉNYI SALAMON, NENDTVICH KÁROLY és MARSCHAN JÓZSEF választmányi tagoknak.

Ilyen szorosan körülszabott keretben indult meg tehát társulatunk szerény működése 1850-ben, melyet tovább nem kell most vázolni, miután azt 22 év előtt SCHMIDT SÁNDOR tagtársunk fentemlített jelentésében már behatóan jellemezte. Csak 1880-tól kezdve kívánom társulatunk további 20 éves munkásságát is folytatólag vázolni. De mielőtt ehhez fognék, áttérek előbb szorosabban kijelölt feladatomra, a társulatunk 50 éves működésére vonatkozó tények átnézetes összeállítására.

*

A mi mindennek előtt egy társulat létezésének első és főfeltételét, az azt fentartó tagokat és azok számainak évi hullámzását illeti, az két mel-

lékületben (I. és II.) van összeállítva. A mindenrendű tagoknak összes száma a lefolyt 50 év alatt 1141 volt, vállalatok, iskolák, intézetek és egyesületek 55, a teljes összeg tehát 1196.

Sajnos, hogy az összes tagoknak minden tekintetben teljes és tökéletes jegyzéke a rendelkezésre álló társulati iratokból és kiadványokból nem volt összeállítható, s ezen oknál fogva nem is közlöm azt. Így különösen nem volt megtudható az első tagok közül soknál kilépésüknek pontos időpontja; továbbá sok tagnak polgári állása és foglalkozása sem volt bejegyezhető. Az akkori tagoknak minden tekintetben való pontos nyilvántartása csak 1885-ben jelent meg első ízben a Közlönyben, s ezzel egyúttal egyszer a foglalkozás szerinti, valamint földrajzi statisztikájuk is. A foglalkozás szerinti statisztikát az 50 év tagjairól én is megcsináltam, a mennyire az adatok hiányos volta mellett lehetséges volt. Ez a következő:

	Tagok száma.	Százalék-arány.
1. Geologusok és velök rokon szakbeli tisztviselők	45	3·75
2. Bányászok és kohászok, bánya és kohóbirtokosok	274	23·00
3. Tanárok a rendbelieket beleértve (egyetemi és műegyetemi, bányászakadémiai, középiskolai, polgári isk.) és tanítók	249	20·75
4. Mérnökök és építészek	32	2·65
5. Orvosok	60	5·00
6. Gyógyszerészek és vegyészek	25	2·00
7. Ügyvédek, bírák és nem szakbeli orsz. gyűl. képviselők	31	2·58
8. Magánhivatalnokok és nem szakbeli állami tisztviselők	120	10·00
9. Földbirtokosok, gazdák, magánzók, magántudósok és gazdasági tisztviselők	130	10·80
10. Gyárosok, kereskedők és iparosok	23	2·00
11. Papok, a rendbeli tanárokat nem számítva	18	1·50
12. Nők	10	0·80
13. Foglalkozásuk nincs följegyezve	124	10·50
	összesen	1441; és még:
14. Bányavállalatok és részvénytársaságok	17	1·50
15. Iskolák, intézetek, egyesületek	34	2·83
16. Városok (városi tanács, város közönsége)	4	0·33
	összesen	1196
		99·99

Ebből legalább számszerűleg is ki van mutatva, a mi egyébként is tudva volt, hogy a rokonfoglalkozású bányászok és kohászok, a természettudományokkal foglalkozó tanárok és a természetkedvelő birtokosok

és tisztviselők társulatunknak leghűségesebb szövetségesei és támogatói, kik a szakbeli geologusokkal együtt az összes tagoknak közel 70 százalékát kiteszik. Ez a tény följogosít arra a reménységre, hogy társulatunk élete további folyamában is első sorban a társadalom ezen elemeire számíthatunk a legbiztosabban.

A tagok évi létszámának emelkedését és süllyedését, tehát annak hullámzását a IV. táblán levő grafikai táblázat tünteti föl. Látjuk ebből, hogy a tagok száma kb. 76-on kezdve 1872-ig csak lassan emelkedik; innen kezdve már gyorsabban felszökik 1877-ben 380-ra és fokozatosan növekedik 1886-ban a legmagasabb számig (445); míg ettől kezdve sajnos fokozatosan lepad e szám 1900-ban 322-re.

Igazságtalan lenne, ki tagjaink ezen aggasztó apadásának az okát abban keresné, hogy társulatunk működése azóta talán meglanyhult, s hogy a tagok iránt való kötelezettségének kevésbé felelne meg, mint azelőtt. A társulat további működésének objektív megítéléséből ilyen vádnak alaptalan volta ki fog tűnni. Szerény nézetem szerint az apadásnak főoka abban rejlik, hogy kulturális viszonyaink rohamos fejlődésével mindinkább több és részletesebb föladat nehezedik a társadalomnak azon legműveltebb részére, mely a kulturális intézményeket támogatni szokta; és mivel anyagi gyarapodásunk azzal arányosan nem emelkedik, a szaktudományunktól távolabb eső körök lassanként kénytelenek visszavonulni, hogy inkább szorosabb foglalkozásuk köréhez tartozó kulturális intézményeket támogathassanak.

A tagoknak sorából irodalmi működést társulatunkon belül 141-en fejtettek ki; tehát az összes létszámhoz mérve $12\frac{1}{2}\%$ működött közre a társulat produktív szellemi munkájában. Mint társulati tisztviselők 59-en működtek közre az anyagi és szellemi ügyek elintézésében, tehát az összes tagoknak valamivel több, mint 5%-a.

A mi társulatunk *anyagi viszonyait* illeti, a kiadványaiban közzétett évi számadások alapján először is az 50 év folyamán kimutatott bevételek és kiadások neveit és összegét, valamint százalékvizonyát állítom össze.

A) *Bevételek nevei és ezek összegei 50 év alatt.*

Pártfogók adományai	15,940·00 frt =	15 %
Tagoknak évdíjai ...	46,198·48 „ =	42·5 „
Okmánydíjak	890·38 „ =	0·5 „
Eladott kiadványokért ...	7113·65 „ =	7 „
Kamatok	13,352·88 „ =	12 „
Alapítványok és ajándékok ...	25,097·69 „ =	23 „
összesen	108,593·08 frt =	100 %

B) *Kiadások nemei és ezek összegei 50 év alatt.*

		A bevétel
Igazgatás, kezelési költségek	27,140·19 frt =	25 %-a
Kiadványokra	56,225·26 " =	52 "
Postabérek ...	4,857·57 " =	4·5 "
Tudományos kiküldetésekre ...	5,311·37 " =	5 "
Tudományos eszközökre ...	595·91 " =	0·5 "
Könyvekre és térképekre...	344·78 " =	0·3 "
Vegyésekre, rendkívüli kiad.	3,543·57 " =	3·3 "
összesen	98,018·65 frt =	90·6%-a.

Maradék volna tehát e szerint 10,574·43 frt, mely azonban kamatos kamatokkal 1900 végéig 20,853 frtot tevő alaptökévé növekedett.

Az évi bevételeknek és kiadásoknak ingadozását és a társulat vagyonának emelkedését az V. táblán levő grafikai táblázatban tüntettem föl. Ebből kiolvasható, hogy 1865-ig, a meddig a társulat számadásairól rendszeres évi kimutatásokat nem találunk, az anyagi viszonyok meglehetősen alacsony szinten mozognak. Innen kezdve az évi számadásokat, az 1867. évi kivételével, pontosan vezetve és följegyezve találjuk és látjuk, hogy anyagi viszonyaink, a kiadások és bevételek folytonos erős indadozásai mellett, évről-évre kedvezőbbekké válnak, s a társulat vagyona lassan növekedik 1882-ig. Ezen évtől kezdve aztán gyorsabban és állandóan emelkednek tételeink és a társulat vagyona az 50-ik év végén 20,853 frtal a legmagasabb fokot eléri.

Ez az örvendetes emelkedés eleintén a tagok számának növekedésében is, de sokkal nyomósabban az 1883-ban megindult alapítványokban, 1887-től kezdve az országos segélyben, végre 1895-ben a SZABÓ JÓZSEF emlékalap gyűjtésében leli magyarázatát. A társulat vagyonának ez az örvendetes állapota hű és kitartó tagjainak megnyugtatóul szolgálhat, hogy a tagok létszámának újabban tapasztalható csökkenése, egyelőre legalább, nem béníthatja meg a társulatot szellemi működésében; *de ha minél magasabb célra akarunk törekedni, úgy okvetlenül komolyan arról is kell gondoskodni, hogy az érdeklődés társulatunk iránt ne csak megmaradjon, de folytonosan fokozódjék is.*

És most áttérek társulatunk szellemi működésének feltüntetésére, ugyancsak átnézetes számadatokban állítva azt szemünk elé.

Társulatunk 50 éves fennállása alatt, a jegyzőkönyvek és a kiadványokban foglalt följegyzések szerint tartott:

- 40 közgyűlést,
- 309 szakülést,
- 251 választmányi és
- 8 vándorülést; összesen tehát

608 különböző ülést, a bizottságiakat nem számítva. Ha ezen számhoz hozzáadjuk még az 1871-ben megalakult selmeczi fiókegyletnek 1894-ig tartott 13 közgyűlését és 32 szakülését; úgy az 50 év folytában megtartott összes ülések száma 653.

Az üléseknek ez a tekintélyes száma már magában is bizonyíték a szellemi élet élénkségéről; de csak akkor lesz meggyőző a bizonyító ereje, ha mindjárt ideiglatom az anyaegylet szakülésein síkra kilépett tagoknak a neveit, zárjelben utána első föllépésük idejével, megtartott előadásaiknak számát a szakkör megjelölésével, melybe tartoznak, és pedig két időszakra heosztva a társulat 50 éves működését.

Az I. táblázat szerint az 1851-től 1870-ig terjedt 20 éves időszakban, melyben társulatunk még szorosan a m. nemz. Muzeumhoz volt fűzve, és vezetése jórészt még tisztviselőinek gondjára volt bízva, 95 szakülésen következő szerzők tartottak előadásokat (l. a táblázatot 177. lapon).

Ezen 20 éves időszakban tehát 95 szakülésen 32 szerző tartott összesen 251 különböző tárgyú előadást, melyeknek egy része azonban nyomtatásban nem jelent meg.

A II. táblázat szerint a 1871-től 1900-ig terjedő 30 éves időközben, melyben társulatunk szorosabban a m. kir. Földtani Intézethez csatlakozva, rendszeresebben és fokozott erélylyel teljesítette föladatát, 201 szakülésen következő szerzők tartottak előadásokat (l. a táblázatot 178. lapon).

Ezen 30 éves időszakban összesen 201 szakülésen 125 szerző szerepel 857 különböző szakkörbe tartozó előadásokkal, melyeknek legnagyobb része a Földtani Közlönyben meg is jelent.

Az első időszaknak 32 munkatársa közül csak tizenketten jöttek át a másodikba; tehát az utóbbi 30 év folyamában 113 új munkatárs szegődött nemes ügyünk szolgálatába. Az átjött munkatársak kitartó buzgalma és példája csoportosította köréjük a tanítványoknak és követőknek ezt a tekintélyes számát. Méltó ok ez, hogy társulatunk ezen szép sikerére megelégedéssel tekinthetünk vissza, és hogy biztató reményt merítsünk arra, hogy a következő 50 évben fokozott mértékben növekedik majd szaktudományaink művelőinek a száma.

De tekintsük át most a társulat szellemi működésének legbecsesebb gyümölcsét, annak kiadványait is.

A III. táblázatban összeállítottam összes kiadványainak nemeit, a nyomtatott íveknek és a mellékelt tábláknak a számaival (l. a táblázatot 181. lapon).

Társulatunk tehát 50 éves fennállása alatt 949 ívnyi, 161 rajztáblával, geol. térképpel és sok a szöveg közé nyomtatott ábrával ellátott szakkiadványokat, összesen 47 kötetben, juttatott nem csupán tagjainak, de számos hazai intézetnek és cserében sok külföldi tudományos társulatnak. Ha e tekintetben a hatalmasabb kulturnemzetek hasonló társulataival nem

is tudunk versenyezni, de a kisebb nemzetek sorában bizonyára elől járunk és így szerény viszonyaink közt ebben az eredményben is megnyugodhatunk, annál is inkább, mivel a külföld is méltányolja munkásságunk eddigi eredményeit.

De átnézetet akarok nyújtani kiadványaink tartalmáról is, és pedig a szerzők nevének, dolgozataik nemének és számának a feltüntetésével, hogy ebből is levonhassa a tanulságot, a ki tényadatokból következtetni tud és akar. Ezt a kimutatást is a fentebb már vázolt két időszakra külön-külön állítottam egybe (l. a IV. táblázatot a 183. lapon).

Társulatunk első kiadványai magyar és német nyelven jelentek meg, de már a Munkálatok II. kötetétől kezdve, az anyagi körülmények miatt, csak hazai nyelvünkön jelenhettek meg a közlemények. Csupán a Munkálatok V. kötetében tétetett egy hosszabb dolgozat német nyelven közzé, és 1874-ben különállóan POŠEPNI F. «Die Erzlagerstätten von Rézbánya» című becses tanulmánya is. Ez a körülmény természetesen meggátolta, hogy a külföld szakkörei társulatunk teljes működéséről tudomást vehessenek és a csereviszonyok megkötését és ápolását is lehetetlenné tette. 1879 márczius 5-én tartott közgyűlésén határozta el társulatunk, hogy értekezései a magyar szövegen kívül még német, francia vagy angol nyelven is közzététessenek, és azóta kiadványaink, és velök társulatunk működése fokozatosan mind szélesebb körben ismertekké váltak, és társulatunk ezzel eddigi elszigeteltségéből a nagy kulturnemzetek közös tudományos törekvéseinek zászlója alá lépett.

Kiadványaink keresett voltát és széles elterjedését a megkötött csereviszonyoknak évről-évre növekedő száma mutatja. Míg 1886-ban például, a mikor a velünk csereviszonyban álló társulatokról az első kimutatás megjelent a Közlönyben, még csak 28 külföldi társulattal állottunk összeköttetésben; addig 1900-ban már 68-al állott fenn a csereviszony, és a m. kir. Földtani Intézet útján még 164 ilyen társulat kapta a Földtani Közlönyt és a külön kiadványokat; összesen tehát 232 példányunk terjedt széjjel a kerek világ összes kulturállamaiban. Társulatunk tehát 50 éves fennállásának második felében ezen irányban is jelentékeny sikert tud felmutatni.

*

Társulatunk működésének eme számszerű feltüntetése után röviden számot kell adnom még azon fontosabb mozgalmakról és azoknak sikereiről is, melyek 1880 óta, a mikor t. i. SCHMIDT SÁNDOR tagtársunk adott volt tömör áttekintést a megelőző 30 évnek kísérletekben és küzdelmekben gazdag, de még nagyon szerény működéséről s annak megfelelő eredményeiről, társulatunk kebelében előfordultak és annak élénken lüktető beléleletéről tanuskodnak.

1880-ban a választmány SCHMIDT SÁNDOR akkori másodtitkár indít-

ványát elfogadva elhatározta, hogy a «Földtani Közlöny»-ön kívül Földtani Értesítő czímmel egy külön folyóiratot indít meg. E folyóirat, az indítvány szavai szerint, minden szakulást követő vasárnapra rendszerint és szigorúan betartandó időben kiadtván, egyrészt a közönséggel gyorsan és szabott időben érintkeztet, másrészt pedig tartalmánál fogva általános érdeklődést költethet föl, és áthidalni lenne hivatva azon távolságot, mely az ásvány és földtan szakkörét a nagy közönségtől ez idő szerint még mindig elválasztja.

A «Földtani Értesítő» ezen évben meg is indult és változatos tartalmával ú. m. talpraesett általános érdekű czikkek, a geologiai irodalom ismertetése, vegyesek, társulati ügyek — a kitűzött cél elérésére derekasan törekedett. Az 1883. évi közgyűlés azonban, tekintve azt, hogy Magyarországon nem kevesebb mint 6 olyan tudományos társulat és illetőleg folyóirat van, a hol földtani és rokontárgyú értekezések jelenhetnek meg, és tekintetbe véve másrészt a közreműködő munkások kicsiny számát, 1883 januártól kezdve a «Földtani Értesítő» megszüntetését elhatározta.

Ugyanezen közgyűlés határozatából továbbá, társulatunk 30 éves fennállása emlékére, addigi kiadványainak 12 kötetével 50 hazai iskolát és intézetet megajándékozott volt.

1880 december 1-én tartott ülésén a választmány Dr. SCHAFARZIK FERENCZ indítványára elvben elhatározta, hogy a földrengések észlelésének Magyarország területén való rendezését a M. Földt. Társ. magára vállalja. A kiküldött bizottságnak (SCHAFARZIK FERENCZ és INKEY BÉLA) javaslata az 1881 márczius 2-án tartott vál. ülésen elfogadtatván, ennek alapján HOFMANN KÁROLY, INKEY BÉLA és SCHAFARZIK FERENCZ a működés megkezdésével megbizattak. A földrengési bizottság működése eredményeivel aztán többször találkoztunk már a Földtani Közlöny hasábjain.

Egy az 1880 nov. 3-ki vál. ülésből kiküldött másik bizottság SZABÓ JÓZSEF, HOFMANN KÁROLY, BÖCKH JÁNOS, T. ROTH LAJOS, LÓCZY LAJOS és INKEY BÉLA a geologiai nomenklatura nemzetközi egységesítésére vonatkozó javaslatát 1881-ben elkészítvén, az francia nyelven a nemzetközi bizottság titkárának, DEWALQUE G. úrnak Liège-be elküldetett.

Az 1883 január 24-én tartott közgyűlés elfogadta az 1882 decz. 6.-i választm. ülésből kiküldött bizottságnak (ZSIGMONDY VILMOS, BÖCKH JÁNOS, T. ROTH LAJOS, LÓCZY LAJOS, HOFMANN KÁROLY, STAUB MÓRICZ és PETHŐ GYULA mint előadó) igen nevezetes és fontos javaslatát, mely társulatunknak a m. kir. Földtani Intézettel kötendő szövetségét a «Földtani Közlöny»-nek közösen való kiadására, s ezzel kapcsolatban a «Földtani Értesítő» megszüntetésére, szerkesztő-bizottságnak alakítását és az irói tiszteletdíjak életbeléptetését tervezte. A tervezet társulatunknak előnyére meg is valósult és Közlönyünk 1883-tól kezdve egyúttal a m. kir. Földtani Intézetnek hivatalos közlönyévé is vált. Az új titkárok ennek következtében nagy körültekintéssel arról is gondoskodtak, hogy a «Földtani Közlöny» 1883-tól

kezdve szebb formában, jobb papíron és nyomással, kifogástalan rajztáblamelléletekkel, tehát a leggondosabb szerkesztésben jelenjék meg és ebben a tökéletesebb új formájában jelenik meg most már társulatunk ezen rendezettségének kiadványa és megy széjjel több száz cserepéldányban a világba.

E közgyűlésen történt a társulatnak 12 éven át volt nagyjérdemű elnökének, Bányai REITZ FRIGYES min. tanácsos úrnak a lemondása és SZABÓ JÓZSEF egyet. tanárnak az elnöki széken méltó utódjává való megválasztása is.

1883 szeptember 24-én a választmány az 1885-iki orsz. kiállítás bányászati, kohászati és földtani bizottságába kiküldötte volt ZSIGMONDY VILMOS, SPLÉNYI BÉLA br., BRUCINAUN VILMOS, WARTHA VINCZE, GRAENZENSTEIN BÉLA, LEITHNER ANTAL báró, KRENNER JÓZSEF, LÓCZY LAJOS és PETHŐ GYULA tagjait. Ezen bizottság sikerdús működésének következtében társulatunk a nevezett orsz. kiállításon méltóan szerepelt és bronzéremmel ki lett tüntetve.

1884-ben ZSIGMONDY VILMOS indítványára fölszólítás intéztetett a hazai bánya- és iparvállalatokhoz, nemkülönben a tagokhoz is, hogy pártoló vagy örökítő tagoknak lépnének be, és új tagokat ajánljanak. E fölszólításnak volt is eredménye, s ha fényesnek nem volt mondható, de a társulat jövedelmét és alaptőkéjét mégis jelentékenyen gyarapította. Egy országos segély iránti kérvény, mely a vallás és közokt. m. kir. ministeriumhoz intéztetett, ebben az évben nem járt ugyan sikerrel, de kedvezően előkészítette az utat, úgy hogy két év múlva az országgyűlés megszavazta az 1000 frtos évi segélyt, melyet 1887 óta élvezünk. Ennek hováfordításáról a választmány 1887 márczius 2-án tartott ülésén úgy határozott, hogy annak egy része a Földtani Közlöny tudományos színvonalának emelésére, más része Magyarországnak kiadandó földtani térképére és egy része esetleg tudományos kiküldetésekre fordítandó.

1885-ben megindult Magyarország átnézetes földtani térképének ügye is, és BÖCKH JÁNOS elnöklete alatt HOFMANN KÁROLY, INKEY BÉLA, LÓCZY LAJOS, KOCH ANTAL és később még T. ROTH LAJOS is bizattak meg a térkép összeállításával.

Az 1886-ik évi közgyűlésen a visszalépő elsőtitkár dr. PETHŐ GYULA bucsúzó jelentésében egyrészt a magyar szakférfiaktól összeállított Magyarország földtani térképének kiadását, másrészt a magyar geologiai irodalom teljes repertoriumának megírását és kiadását is ajánlotta volt a közgyűlés figyelmébe. A választmány február 20-án tartott ülésében meg is bizta az indítványozót, hogy ilyen repertorium részletes tervével foglalkozni sziveskedjék.

A m. kir. Földtani Intézettel való szövetség is módosított ekkor, úgy hogy a Földtani Közlöny 1886-tól kezdve már nem közölte többé a m. kir. Földt. Intéz. évi jelentését, de az intézet által külön kiadandó füzetekből tagjaink számára a kellő számú példányok biztosítottak.

A megválasztott új főtitkár dr. STAUB MÓRICZ egy még a mult közgyűlésen beterjesztett kegyeletes indítványa is elintéztetett e közgyűlésen. E szerint: *a)* az elnök a közgyűlés alkalmával mondandó megnyitó beszédében névleg megemlékezik a lefolyt évben elhunyt kiváló társulati tagokról; *b)* a társulat elhunyt tiszteleti tagjai, kiváló érdemű tisztviselői vagy a társulat képviselte tudomány terén kiváló érdemet szerzett tagjai fölött az elhúnytak egész életfolyását, a tudomány és a közügyek terén kifejtett munkálkodását kimerítő, forma tekintetében is kiváló emlékbeszédek tartandók; *c)* a társulat többi elhunytjairól a titkár emlékezik meg összefoglaló nekrológban.

1888-ban Magyarország földtani térképe elkészült, s miután kiadási költségeire SEMSEY ANDOR 500 forintot adományozott, a földmiv. m. kir. Ministerium a m. kir. Földtani Intézet útján szintén annyit utalványozott volt e célra, nyomására nézve a POSNER K. L. czéggel szerződés kötött.

Társulatunk történetében kimagasló mozzanat volt az 1892. évi április hó 6-án általánosan tisztelt és szeretett volt elnökünk, dr. SZABÓ JÓZSEF 70-ik születésnapja alkalmából tartott ünnepi szakülése, melyet örömteljes kegyelettel emlékezetünkbe visszaidézni el nem mulaszthattam.

1892-ben az ezredéves orsz. kiállításra társulatunk kebeléből az országos kiállítási bizottságba BÖCKH JÁNOS alelnök küldetett ki; a következő évben pedig az ezen kiállítás alkalmából tartandó geol. bányászati kongresszus bizottságába BÖCKH JÁNOS alelnökön kívül még GESELL SÁNDOR, LÓCZY LAJOS és SCHMIDT SÁNDOR választm. tagok.

1893 máj. 3-án tartott választm. ülésen a főtitkár indítványozta, hogy valaki vállalkozzék a millenniumi kiállítás alkalmára a magyar geologia fejlődése történetének megírására. Tudvalevő, hogy BÖCKH JÁNOS alelnök végezte el ezt a szép föladatot. Habár becses tanulmánya nem a társulat kiadványai közt jelent is meg, de az eszme innen indult ki.

Az 1894. évben a társulatot SZABÓ JÓZSEF felejthetetlen elnökének elhúnytával pótolhatlan veszteség érte. A választmány 12 éven át volt páratlan buzgó elnökének, és a társulat fennállása óta legtevékenyebb tagjának elévülhetlen érdemeit jegyzőkönyvbe iktatva kegyeletes részvétének méltó kifejezést adott. De hálás elismerésének legmaradandóbb nyoma a SZONTAGH TAMÁS tagtárs indítványára megindított *Szabó-alapnak* összegyűjtése volt, melynek kamataiból a társulat SZABÓ JÓZSEF emlékére ezüstérmét alapított és eredeti kutatásokra fordítandó díjakat is szándékozik kiadni. Az elhunyt elnök érdemes utóda az elnöki székben BÖCKH JÁNOS lett.

A millennium évében megjelent végre társulatunk kiadásában Magyarország első magyar földtani térképe, melyből rövid idő alatt közel 800 példányban kelt el. Társulatunk az országos kiállításon való részvétele érmmel és oklevéllel lett megjutalmazva.

1898-ban BÖCKH JÁNOS elnökünk az 1870 utáni években oly szépen

sikerült vándorgyűlések és kirándulások fölelevenítését indítványozta. Az indítvány örömmel elfogadtatván, 1899 július 2-tól 7-ig egy ilyen kirándulás rendeztetett, de meg kell vallanunk, hogy csak csekély számú résztvevő tagokat tudott oda vonzani.

Társulatunk 50 éves fennállásának záró évében, 1900 február 7-én tartott közgyűlésén, nyílt először alkalom arra, hogy az alapított SZABÓ JÓZSEF ezüstérmet odaitéljük a magyar geológia legérdemesbikének, BÖCKH JÁNOS akkori elnökünknek.

Végre még a selmeczbányai fiókegyesület működéséről is meg kell röviden emlékezni. A fiókegyesület 1871 augusztus 10-én a Selmeczbányára rendezett vándorgyűlés alkalmával alapítottatván, alakuló ülését 1872 márczius 11-én tartotta. Működésének jeleit azonban csak 1878-ban kezdte volt adni, a mikor Selmeczbánya vidéke geológiai viszonyainak részletes tanulmányozását elhatározta és azzal több tagját megbízta. Ezen érdemes feladatot 1885-ben el is végezte és Selmeczbánya vidékének geológiai térképe, melyen a bányavidék ércztelérvonulatai is szépen ki vannak tüntetve, az országos kiállításon is szerepelt. E térképet a fiókegyesület 500 példányban sokszorosítottatta és 1886-ban SZABÓ JÓZSEF magyarázó szövegével együtt társulatunk összes tagjainak rendelkezésére bocsátotta.

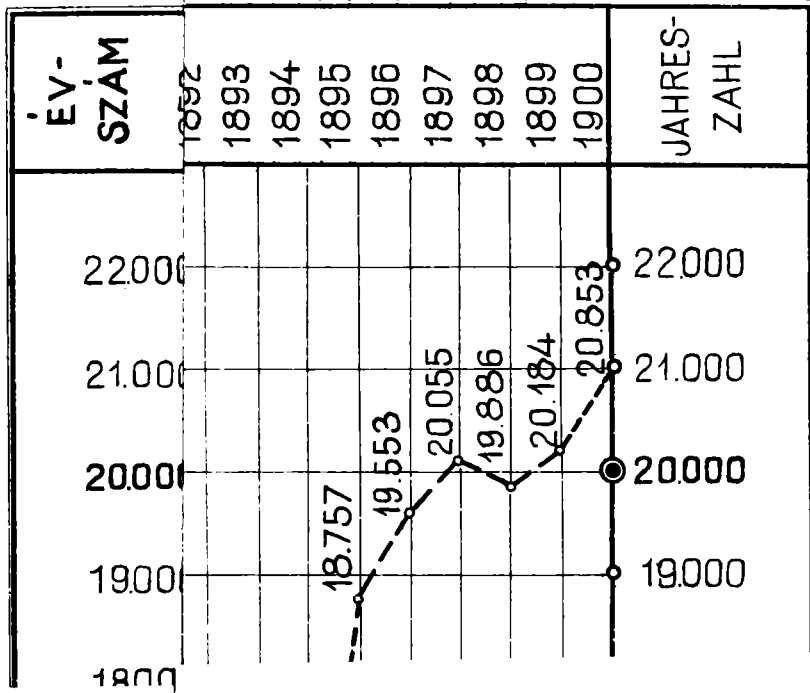
A fiókegyesület elhatározta továbbá, hogy ezután Körmöczbánya vidékének hasonló módon való feldolgozását teszi munkássága czéljává.

*

Futólagos szemlémnek a végére jutottam. Társulatunk első 50 éves munkásságának tárgyilagos hű képét igyekeztem minden szubjektív kiszínezés nélkül elénkbe állítani: *vonja le ezekből minden tagja maga a következtetéseket és legjobb ereje és tehetsége szerint igyekezzék társulatunkat a második 50 évben nemcsak fentartani, de tovább is fejleszteni és lehető legmagasabb fokra emelni.*

KÖZLÖNY

Közlöny XXXII. k. IV. tábla.

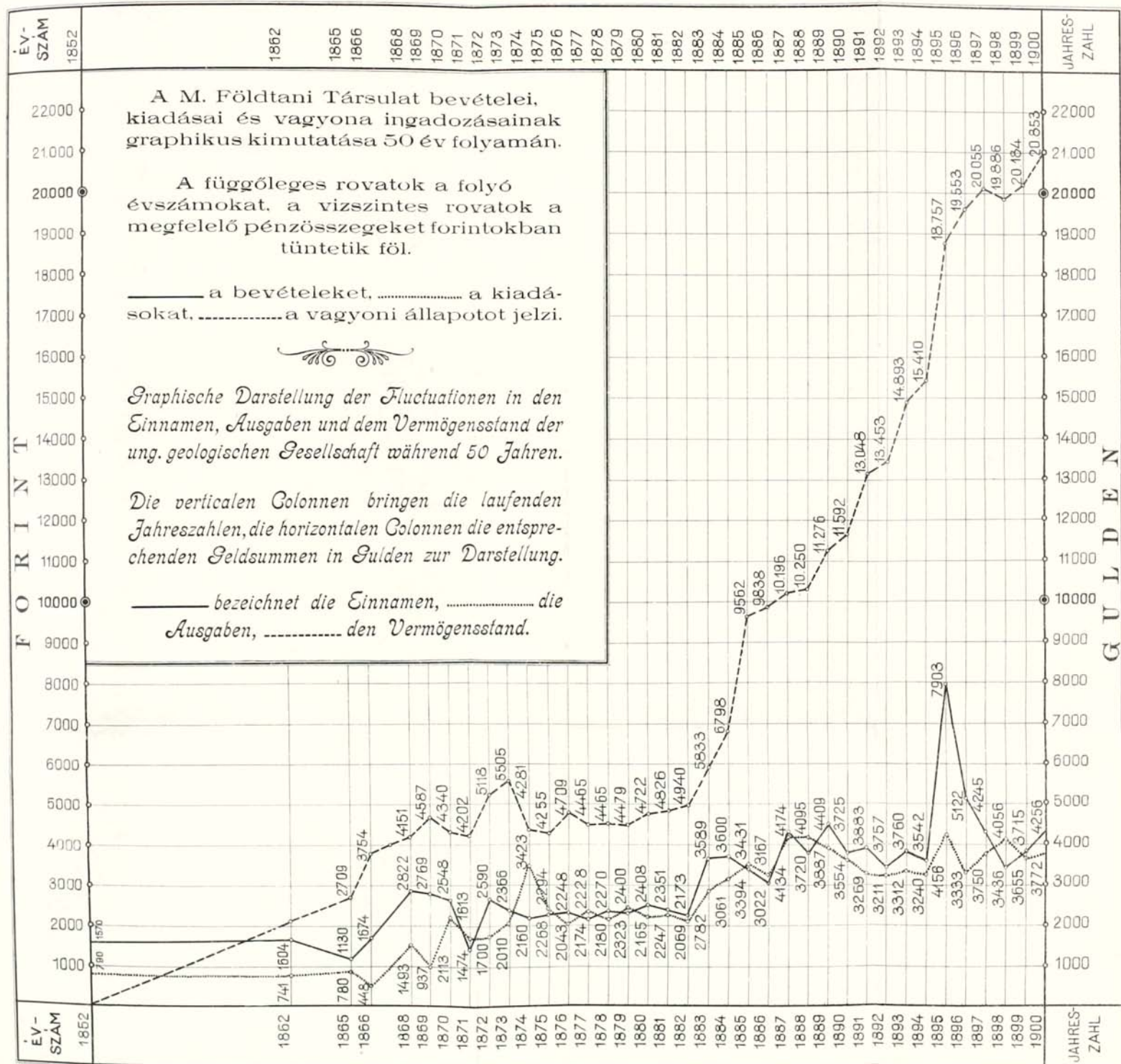

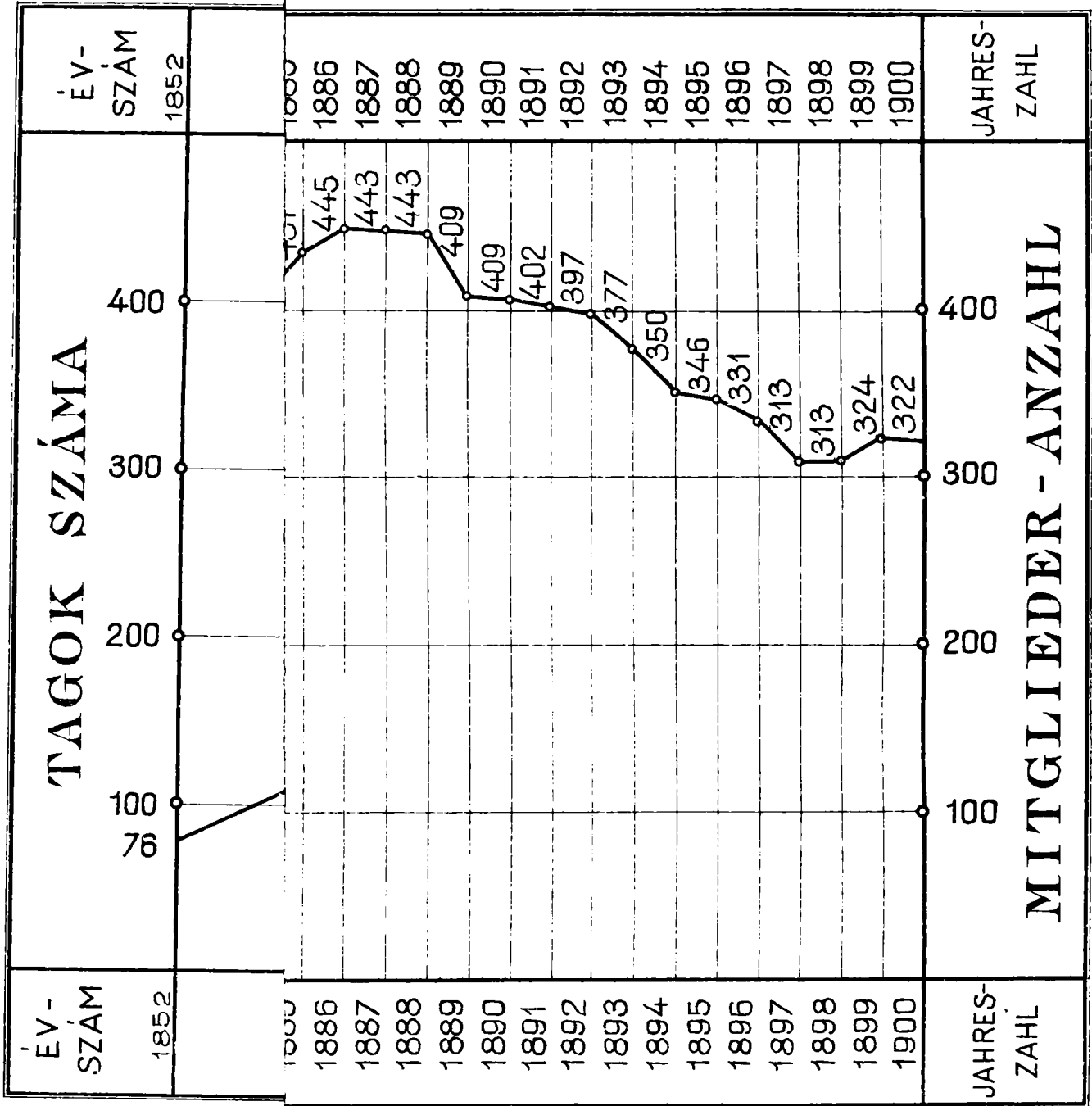
össz

ZAHL

MITGLIEDER - ANZAHL

ZAHL

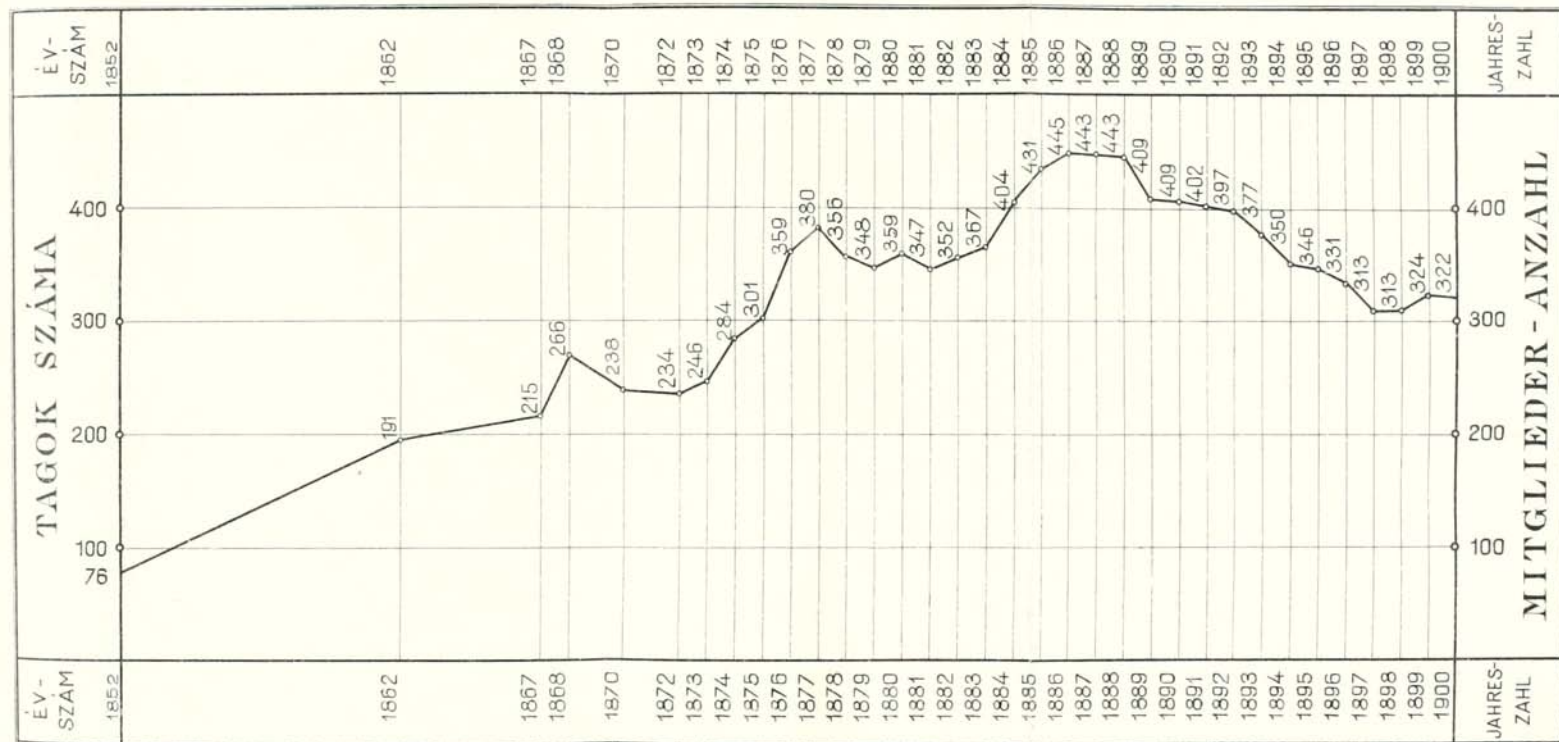
Nyomt. Kellner és M

autogr. Gabrovitz Camillo m.kir. térképész

ai 50 év folyamán.
 esekben a tagoknak meg-
 felel
 schaft im Laufe von 50 Jahren.
 ntalen die entsprechende Anzahl
 der S

KOCH: A Földtani Társulat 50 éves története.
50 Jahre Geschichte der ung. geologischen Gesellschaft.

Földtani Közlemény XXXII. k. v. tábla.

Nyomt. Kellner és Mohrlöder

autogr. Gabrovitz Camillo m.kir. térképész

A M. Földtani Társulat tagjainak számingadozásai 50 év folyamán.
A függőleges rovatokban az évszámok, a vízszintesekben a tagoknak megfelelő száma van feltüntetve.

*Fluctuation der Mitglieder-Anzahl der ung. geologischen Gesellschaft im Laufe von 50 Jahren.
In den Vertical-Colonnen sind die Jahreszahlen, in den Horizontalen die entsprechende Anzahl der Mitglieder dargestellt.*

I. táblázat.

Szerzők neve és első föllépésük éve	Előadásaik neve és száma					
	Ásvány- tan	Kőzet- tan	Földtan	Őslény- tan	Vegyés	Összesen
Kováts Gyula (1851)	—	3	8	13	22	46
Mednyánszky Dénes báró (1851)	—	—	—	1	—	1
Szabó József (1853)	5	17	17	1	9	49
Kubinyi Ferencz (1855)	—	2	7	16	12	37
Kubinyi Ágoston (1857)	—	—	—	—	1	1
Imhoff György báró (1855)	—	—	—	1	1	2
Kovács János (1856)	—	—	—	1	—	1
Peters Károly (1857)	—	—	1	1	—	2
Molnár János (1857)	—	1	—	—	—	1
Adler György (1857)	—	—	1	—	—	1
Vass Samu gróf (1859)	1	—	1	—	1	3
Rosti Pál (1859)	—	1	1	—	—	2
Hantken Miksa (1860)	1	2	19	10	8	40
Bernáth József (1864)	2	8	1	—	1	12
Zsigmondy Vilmos (1864)	—	—	9	—	2	11
Schwarz Gyula (1865)	—	—	2	1	1	4
Koch Antal (1865)	1	—	8	—	—	9
Neupauer János (1866)	—	—	—	3	—	3
Moser és Hecke (1866)	—	—	—	—	1	1
Palkovics György (1866)	—	—	—	—	1	1
Krenner József S. (1866)	—	—	2	1	—	3
Reitz Frigyes (1867)	—	—	—	—	1	1
Paulinyi Sándor (1867)	1	—	—	—	—	1
Hofmann Károly dr. (1867)	—	1	2	1	—	4
Schröckenstein Ferencz (1868)	—	—	1	—	—	1
Winkler Benő (1868)	—	—	3	—	2	5
Luczenbacher János (1868)	—	—	—	—	1	1
Óváry Endre (1868)	—	—	1	—	—	1
Wartha Vincze (1868)	1	—	—	—	—	1
Tóth Ágoston (1869)	—	—	—	—	1	1
Böckh János (1869)	—	—	3	—	—	3
Pávay V. Elek (1870)	—	—	2	—	—	2
Összesen	12	35	89	50	65	251

II. táblázat.

Szerzők neve és első föllépésük éve	Előadásaik neme és száma					
	Ásvány- tan	Kőzet- tan	Földtan	Őslény- tan	Vegyes	Összesen
Szabó József (1853)	18	18	14	3	32	85
Hantken Miksa (1860)	—	—	11	3	4	18
Zsigmondy Vilmos (1864)	—	—	4	—	4	8
Bernáth József (1864)	4	—	3	—	1	8
Koch Antal (1865)	1	8	19	2	12	40
Krenner József (1866)	15	—	—	2	2	19
Hofmann Károly (1867)	2	1	1	—	2	6
Schröckenstein Ferencz (1868)	—	1	—	—	—	1
Winkler Benő (1868)	—	—	1	—	1	2
Wartha Vincze (1868)	2	2	—	—	7	18
Böckh János (1869)	—	—	5	2	13	20
Tóth Ágoston (1869)	—	—	1	—	1	2
Pávay Elek (1870)	—	—	1	2	—	3
Herbich Ferencz (1871)	—	—	3	—	—	3
Bruimann Vilmos (1871)	—	—	—	—	5	5
Themák Ede (1871)	—	—	1	—	—	1
Pettkó János (1871)	—	—	2	—	—	2
Platzer Ferencz (1871)	—	—	1	—	—	1
T. Roth Lajos (1871)	—	—	10	4	5	19
Adler Károly (1872)	—	—	2	—	—	2
Abt Antal (1872)	—	—	—	—	1	1
Pošepny Ferencz (1872)	—	—	1	—	—	1
Rybár István (1872)	1	—	2	—	—	3
Luschan Bódog (1872)	—	—	1	1	—	2
Jermy Gusztáv (1872)	—	—	1	—	—	1
Neubauer Ferencz (1872)	—	—	1	—	—	1
Klug Nándor (1872)	—	—	—	—	1	1
Münnich Adolf (1872)	—	—	—	—	1	1
Pfauschmidt (1872)	—	—	—	—	1	1
Palzmann (1872)	—	—	—	—	1	1
Sárkány Miksa (1872)	—	—	—	—	1	1
Kalchbrenner Károly (1872)	—	—	—	2	—	2
Bauer Károly (1872)	—	1	—	—	—	1
Zsigmondy Béla (1873)	—	—	1	—	1	2
Hazslinszky Frigyes (1873)	—	—	—	—	1	1
Wissinger Károly (1873)	—	—	—	2	2	4
Sajóhelyi Frigyes (1873)	—	—	—	—	2	2
Átvitel	43	31	86	23	101	284

Szerzők neve és első föllépésük éve	Előadásaik neme és száma					
	Ásvány- tan	Kőzet- tan	Földtan	Őslény- tan	Vegyes	Összesen
Áthozatal ...	43	31	86	23	101	284
Kókán János (1873) ...	—	—	—	3	—	3
Stürtzenbaum József (1873) ...	1	—	1	2	2	6
Balló Mátyás (1874) ...	—	—	1	—	—	1
Róth Samu (1874) ...	—	7	4	—	—	11
Schréder Rezső (1874) ...	—	—	—	—	1	1
Matyasovszky Jakab (1874) ...	—	—	5	4	2	11
Henszlmann Imre (1874) ...	—	—	—	1	—	1
Majláth Béla (1874) ...	—	—	—	1	—	1
Molnár Károly (1874) ...	1	—	—	—	—	1
Gesell Sándor (1874) ...	—	—	3	—	—	3
Lóczy Lajos (1874) ...	—	1	12	2	15	30
Popovics Sándor Vazul (1874) ...	—	—	3	—	—	3
Inkey Béla (1875) ...	—	5	16	—	11	32
Halaváts Gyula (1875) ...	—	1	15	18	7	41
Tóth Mihály (1875) ...	—	1	—	—	—	1
Kürthy Sándor (1875) ...	—	1	1	—	—	2
Schafarzik Ferencz (1875) ...	3	17	16	3	14	53
Gerhard von Rath (1876) ...	1	—	—	—	—	1
Dier Lajos (1876) ...	—	—	—	—	1	1
Liszky Gusztáv (1876) ...	—	—	1	—	—	1
Schmidt Sándor (1876) ...	28	1	2	—	14	45
Rochlitzer József (1877) ...	—	—	1	—	—	1
Maderspach Livius (1877) ...	—	—	3	—	—	3
Staub Móricz (1878) ...	—	—	4	27	38	69
Semsey Andor (1877) ...	1	—	—	1	—	2
Posewitz Tivadar (1879) ...	1	3	3	1	2	10
Nagy László (1879) ...	—	1	—	—	—	1
Primics György (1879) ...	1	4	1	1	—	7
Szterényi Hugó (1879) ...	—	7	—	—	1	8
Tomsich István (1879) ...	—	—	—	—	1	1
Franzenau Ágoston (1879) ...	2	—	—	11	2	15
Szontagh Tamás (1880) ...	—	3	10	—	5	18
Krásznyi József (1880) ...	—	—	—	1	—	1
Tausz Ferencz (1880) ...	—	—	—	—	1	1
Budai József (1881) ...	—	1	—	—	—	1
Steiner Antal (1881) ...	—	1	—	—	—	1
Guckler Győző (1881) ...	—	—	1	—	—	1
Cserey Lukács (1881) ...	—	1	—	—	—	1
Átvitel ...	82	88	189	99	218	674

Szerzők neve és első föllépésük éve	Előadásaik neme és száma					
	Ásvány- tan	Kőzet- tan	Földtan	Óslény- tan	Vegyes	Összesen
Áthozatal ...	82	88	189	99	218	674
Cseh Lajos (1882) ...	1	—	3	—	—	4
Pethő Gyula (1882) ...	1	—	—	10	10	21
Kalecsinszky Sándor (1882) ...	3	11	4	—	—	18
Ilosvay Lajos (1883) ...	1	5	1	—	1	8
Hegedüs Jenő (1883) ...	—	—	1	—	—	1
Pantocsek József (1884) ...	—	—	—	2	—	2
Felix János (1886) ...	—	—	—	3	—	3
Hazay Gyula (1886) ...	—	—	1	—	—	1
Pošta Fülöp (1886) ...	—	—	—	1	—	1
Kocsis János (1887) ...	—	—	1	3	—	4
Zimányi Károly (1887) ...	9	—	—	—	—	9
Pétrik Lajos (1887) ...	1	3	—	—	2	6
Noth Gyula (1887) ...	—	—	—	1	—	1
Muraközy Károly (1887) ...	2	3	1	—	1	7
Loczka József (1887) ...	4	—	—	—	—	4
Szádeczky Gyula (1888) ...	1	5	4	—	—	10
Pelachy Ferencz (1888) ...	—	—	1	—	—	1
Jankó János ifj. (1888) ...	—	—	2	—	—	2
Lörenthey Imre (1889) ...	—	—	—	7	1	8
Braun Gyula (1889) ...	2	—	—	—	—	2
Traxler László (1890) ...	—	2	—	8	—	10
Fialovszky Lajos (1890) ...	—	—	1	—	—	1
Eröss Gyula (1890) ...	—	1	—	—	1	2
Melczér Gusztáv (1890) ...	6	—	—	—	—	6
Litschauer Lajos (1891) ...	—	—	1	—	—	1
Treitz Péter (1893) ...	—	—	5	—	—	5
Francé Rezső (1893) ...	—	—	—	3	—	3
Nuricsán József ...	—	—	1	—	—	1
Lengyel Béla (1893) ...	—	1	1	—	—	2
Bittó Béla (1894) ...	—	1	—	—	—	1
Biró Lajos (1895) ...	—	—	—	1	—	1
Fuchs Károly (1895) ...	—	1	—	—	—	1
Hollós László (1895) ...	—	1	1	—	—	2
Sóbányi Gyula (1896) ...	—	—	2	—	—	2
Bene Géza (1896) ...	—	—	1	—	—	1
Horusitzky Henrik (1897) ...	—	—	4	—	1	5
Papp Károly (1897) ...	—	—	2	1	—	3
Moesz Gusztáv (1897) ...	1	—	—	—	—	1
Átvitel ...	114	120	227	139	235	835

Szerzők neve és első föllépésük éve	Előadásaik neme és száma					
	Ásvány- tan	Kőzet- tan	Földtan	Óslény- tan	Vegyes	Összesen
Áthozatal ...	114	120	227	139	235	835
Adda Kálmán (1897) ...	—	—	1	1	—	2
Böckh Hugó (1897) ...	1	—	—	1	1	3
Fraas Eberhardt (1897) ...	—	—	—	1	—	1
Hörnes Rudolf (1897) ...	—	—	—	2	—	2
Laczkó Dezső (1898) ...	—	—	1	—	—	1
Pálfy Mór (1898) ...	—	—	3	—	—	3
Nopcsa Ferencz ifj. b. (1899) ...	—	—	3	—	—	3
Cholnoky Jenő (1899) ...	—	—	1	—	—	1
Kövesligethy Radó (1899) ...	—	—	3	—	—	3
Timkó Imre (1900) ...	—	—	1	—	—	1
Erdős Lajos (1900) ...	—	—	—	1	—	1
Kiss Victor Manó (1900) ...	—	—	1	—	—	1
Összesen ...	115	120	241	145	236	857

A szakülések száma ezen időszakban volt 201.

III. táblázat.

A társulati kiadványoknak ívszámjai és rajztábla-mellékletei.

A kiadvány czime és megjelenés éve	Nyom- tatott ívek száma	Tábla- mel- lékle- tek száma
Első jelentés. Pest 1852 ...	2.250	—
Erster Bericht. Pest 1852 ...	2.500	—
Munkálatok I. kötete 1856 ...	4.500	9
Arbeiten d. G. G. f. U. I. Heft 1856 ...	5.000	9
Munkálatok II. köt. 1863 ...	13.625	1
" III. " 1867 ...	13.625	8
" IV. " 1868 ...	7.625	3
" V. " 1870 ...	14.625	4
Földtani Közlöny. I. köt. 1871 ...	16.375	2
" " II. " 1872 ...	15.375	—
" " III. " 1873 ...	20.875	4
" " IV. " 1874 ...	19.625	5
Átvitel ...	136.000	45

A kiadvány czime és megjelenés éve	Nyom- tatott ívek száma	Tábla- mel- lékle- tek száma
Áthozatal ...	136.000	45
<i>Pošepny Fr.</i> Erzlagerstätten von Rézbánya. Budapest 1874	12.375	5
Földtani Közlöny. V. köt. 1875 ...	18.375	6
“ “ VI. “ 1876 ...	21.625	4
“ “ VII. “ 1877 ...	25.125	2
“ “ VIII. “ 1878 ...	21.000	2
“ “ IX. “ 1879 ...	31.000	3
“ “ X. “ 1880 ...	26.000	5
Földtani Értesítő. I. évfolyam 1880 ...	11.500	—
Földtani Közlöny. XI. köt. 1881 ...	21.250	5
Földtani Értesítő. II. évfolyam. 1881 ...	16.500	—
Földtani Közlöny. XII. köt. 1882 ...	18.750	2
Földtani Értesítő. III. évfolyam 1882 ...	9.000	—
Tartalommutató a társulat 1852—1882. évi kiadványaihoz. Budapest 1884 ...	5.000	—
Földtani Közlöny. XIII. köt. 1883 ...	27.125	2
“ “ XIV. “ 1884 ...	38.250	2
“ “ XV. “ 1885 ...	36.625	2
“ “ XVI. “ 1886 ...	25.125	3
<i>Dr. Szabó József.</i> Selmecezy környékének geologiai viszonyai. Magyarázó szöveg «A selmecezyi bányavidék ércztelér- vonulatai» című részletes geologiai térképéhez. Kiadta a selmecezyi fiókegylet. 1886 ...	6.125	1
Földtani Közlöny. XVII. köt. 1887 ...	37.000	7
“ “ XVIII. “ 1888 ...	34.500	6
“ “ XIX. “ 1889 ...	31.000	2
“ “ XX. “ 1890 ...	29.500	5
“ “ XXI. “ 1891 ...	26.000	5
“ “ XXII. “ 1892 ...	27.750	4
“ “ XXIII. “ 1893 ...	27.125	3
“ “ XXIV. “ 1894 ...	28.750	6
“ “ XXV. “ 1895 ...	26.625	5
“ “ XXVI. “ 1896 ...	25.600	9
“ “ XXVII. “ 1897 ...	33.750	4
A magyar korona országai földtani viszonyainak rövid vázlata. Magyarázó szöveg Magyarország átnézetes geolo- giai térképéhez. Budapest 1897. Magyar és német nyelven	6.750	1
Földtani Közlöny. XXVIII. köt. 1898 ...	25.500	6
“ “ XXIX. “ 1899 ...	23.875	2
Áthozatal...	873.875	154

A kiadvány czime és megjelenés éve	Nyomtatott ívek száma	Táblamelléletek száma
Áthozatal ...	873.875	154
Földtani Közlöny. XXX. köt. 1900 ...	21.250	1
<i>Dr. Koch Antal.</i> Az erdélyrészi medence harmadkori képződésményei. II. Neogén-csoport. Budapest 1900 ...	20.750	3
<i>Dr. Anton Koch.</i> Die Tertiärbildungen des Beckens der siebenbürgischen Landestheile. II. Neogen - Abtheilung. Budapest 1900 ...	23.125	3
Összesen ...	949.000	161

IV. táblázat.

a) A társulat 1852—70 közt megjelent munkálatainak tartalma.

Szerző neve azon sorrendben, a mint a társulat kiadványaiban szerepelni kezd	Ertekezések				Ismertetések	Jelentések	Ismeretterjesztő cikkek	Indítvány	Jegyzőkönyvek	Megemlékezések	Összesen
	Ásványtan	Kőzettan	Földtan	Őslénytán							
Kubinyi Ferencz ...	1	1	3	3	1	4	—	1	—	1	15
Kováts Gyula	—	1	1	3	—	4	—	—	52	2	63
Pettkó János ...	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Szabó József ...	3	4	4	—	—	—	—	—	—	—	11
Mednyánszky Dénes br. ...	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Petényi Salamon ...	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Kovács János ...	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Schwarz Gyula ...	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Wass Samu gr. ...	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Rosty Pál ...	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Koch Antal ...	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Hantken Miksa ...	1	—	6	3	—	1	—	—	37	2	50
Bernáth József ...	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Krenner József S. ...	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Raitz Frigyes ...	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Hofmann Károly ...	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	3
Franz Schröckenstein ...	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Összesen 17 szerzőtől ...	5	9	21	12	2	9	2	2	89	5	156

b) A társulat 1871—1900 közt megjelent kiadványainak tartalma.

Szerző neve azon sorrendben, a mint a társulat kiadványai- ban szerepelni kezd	Értekezések				Ismerte- tések	Jelentések	Ismeretter- jesztő czikk	Iudítvány	Jegyző- könyvek	Megemléke- zések	Összesen
	Asvány- tan	Közet- tan	Földtan	Óslény- tan							
Hantken Miksa	—	—	4	4	—	1	—	—	5	—	14
Winkler Benő	1	—	2	—	13	2	—	—	14	—	32
Szabó József	10	14	13	2	6	20	1	1	—	12	79
Böckh János	—	—	9	1	1	10	—	2	12	4	39
Koch Antal	1	5	16	4	40	—	—	—	—	4	70
Bruimann Vilmos	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Pávay V. Elek	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2
Themák Ede	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Pettkó János	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Platzer Ferencz	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
T. Róth Lajos	—	—	13	3	18	2	—	1	—	1	38
Tóth Ágoston	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2
Fuchs Tivadar	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	3
Bernáth József	—	2	1	—	—	1	—	—	6	—	10
Adler Károly	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Hofmann Károly	2	1	7	—	—	—	—	—	—	—	10
Rybár István	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3
Neubauer Ferencz	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Reitz Frigyes	—	—	—	—	—	11	—	—	—	—	11
Abt Antal	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Matyasovszky Jakab	—	—	8	—	8	2	—	—	—	—	18
Sajóhelyi Frigyes	—	—	—	—	88	6	—	—	41	2	137
Zsigmondy Vilmos	—	—	4	—	1	1	—	—	—	—	6
Zsigmondy Béla	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Kalchbrenner Károly	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Wissinger Károly	—	—	1	1	5	—	—	—	—	—	7
Hazslinszky Frigyes	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Wartha Vincze	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3
Kókán János	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Stürtzenbaum József	1	—	3	2	—	—	—	—	—	—	6
Balló Mátyás	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
G	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Baczoni Albert	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Roth Samu dr.	1	6	7	1	2	—	—	—	—	—	17
Molnár Károly	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Gesell Sándor	—	—	7	—	15	2	—	—	—	—	24
Átvitel	20	28	110	24	204	59	1	4	78	23	545

Szerző neve azon sorrendben, a mint a társulat kiadványai- ban szerepelni kezd	Értekezések				Ismerte- tések	Jelentések	Ismeretter- jesztő czikk	Inditvány	Jegyző- könyvek	Megemléke- zések	Összesen
	Ásvány- tan	Kőzet- tan	Földtan	Óslény- tan							
Áthozatal ...	20	28	110	24	204	59	1	4	78	23	545
Lóczy Lajos ...	1	—	11	—	10	2	2	—	16	7	49
Inkey Béla ...	—	5	7	—	54	1	4	—	34	1	106
Halaváts Gyula ...	—	1	11	8	4	2	—	—	—	—	26
Tóth Mihály dr. ...	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Schafarzik Ferencz ...	6	8	10	2	43	6	—	1	—	—	76
Jovitza J. és Ordódy Lajos	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Szterényi (Stern) Hugó... ..	—	3	—	—	20	—	—	—	—	—	23
Legeza Victor ...	1	1	—	—	11	—	—	—	—	—	13
Kürthy Sándor ...	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Popovics Voz. Sándor... ..	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Liszkay Gusztáv ...	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
r. m. ...	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
F. S. ...	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Schmidt Sándor dr. ...	9	1	2	—	85	2	3	—	—	2	104
Rochlitzer József... ..	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Maderspach Livius... ..	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3
Semsey Andor ...	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	3
Herbich Ferencz ...	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Pécs Antal... ..	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	3
Posewitz Tivadar dr. ...	1	1	6	1	5	2	2	—	—	—	18
Staub Móricz dr. ...	—	1	3	16	24	20	1	1	185	49	300
Dérer Mih. és Szilveczky Jak.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Z. Knöpfler Gyula ...	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
F. ...	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Névtelen ...	—	—	—	—	58	—	—	—	—	—	58
Primics György dr. ...	1	3	1	1	7	—	—	—	—	—	13
Franzenau Ágoston ...	2	—	1	3	109	—	—	—	—	—	115
Nagy László... ..	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Mártonfi Lajos dr. ...	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
R. ...	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Budai József ...	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Steiner Antal dr. ...	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Cserey Adolf Lukács... ..	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Guckler Győző ...	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Szontagh Tamás dr. ...	—	2	1	—	3	2	—	1	—	—	9
Pethő Gyula dr. ...	1	—	1	5	6	5	—	—	58	—	76
Kalecsimszky Sándor ...	4	5	2	—	12	—	—	—	—	—	23
Krenner József dr. ...	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Átvitel ...	56	69	177	61	61	103	14	7	371	82	1601

Szerző neve azon sorrendben, a mint a társulat kiadványai- ban szerepelni kezd	Értekezések				Ismer- tések	Jelentések	Ismeretter- jesztő czikk	Indítvány	Jegyző- könyvek	Megemléke- zések	Össze sen
	Ásvány- tan	Kőzet- tan	Földtan	Óslény- tan							
Áthozatal ...	56	69	177	61	661	103	14	7	371	82	1601
Felix János dr.	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	3
Szerkesztő	—	—	—	—	9	2	—	—	—	—	11
Peez Sándor dr.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Toborffy Béla	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Török Aurél dr.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Onyx	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Dr. F. S.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Ilosvay Lajos dr.	1	4	—	—	2	—	—	—	—	—	7
Pantocsek József dr.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Téglás Gábor	—	2	5	2	1	—	—	1	—	—	11
Hlavacsek Kornél	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Lunacsek József	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Cseh Lajos	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	3
Jablonszky Flóris	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Szabizottság	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Fischer Soma dr.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Noth Gyula	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Počta Fülöp	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Farkas Róbert	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Csopey L.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Loczka József	3	—	—	—	96	—	—	—	—	—	99
Zimányi Károly	4	—	—	—	59	—	—	—	—	—	63
K. Z.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Kremnitzky F. J.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Martiny István	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Muraközy Károly	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4
Hegedüs Pál	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Jankó János ifj.	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Kispatič Mihály	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Szádeczky Gyula dr.	2	5	3	—	11	—	—	—	—	—	21
Faller Károly	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	6
Traxler László	—	2	—	8	—	—	—	—	—	—	10
σ.	—	—	—	—	6	—	1	—	—	—	7
Bene Géza	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2
—a.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Hermann Gusztáv	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Höfer János	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Lörenthey Imre dr.	—	—	1	2	6	—	—	—	—	—	9
Átvitel	70	88	201	78	857	107	16	9	371	82	1879

Szerző neve azon sorrendben, a mint a társulat kiadványai- ban szerepelni kezd	Értekezések				Ismerte- tések	Jelentések	Ismeretter- jesztő cikkek	Inditvány	Jegyző- könyvek	Megemléke- zések	Összesen
	Ásvány- tan	Kőzet- tan	Földtan	Óslény- tan							
Áthozatal	70	88	201	78	857	107	16	9	371	82	1879
Litschauer János	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Urbán Mihály	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Thirring Gusztáv	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
U. M. J. Z.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Kocsis János dr.	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	4
Francé Rezső	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	3
Lengyel Béla	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Nuricsán József	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Hollós László	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	3
Sóbányi Gyula	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	4
Kövesligethy Radó dr.	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	3
Cholnoky Jenő	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	3
Melczer Gusztáv dr.	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	6
Böckh Hugó dr.	1	—	1	—	14	—	—	—	—	—	16
Szokol Pál	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Moesz Gusztáv	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Papp Károly	—	—	2	—	4	—	—	—	—	—	6
Fraas Eberhardt dr.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Hörnes Rudolf dr.	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Horusitzky Henrik	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Treitz Péter	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Adda Kálmán	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Nopcsa Ferencz br. ifj.	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3
Pálfy Mór dr.	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	4
Erdős Lajos	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Kiss Vict. Manó	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Sz. n.	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	4
Összesen	75	93	225	86	892	108	16	9	371	82	1957
Ehhez az a) időszak összegeit hozzáadva	5	9	21	12	2	9	2	2	89	5	156
Teljes összegek	80	102	246	98	894	117	18	11	460	87	2113

Hozzájő még ezekhez 3 önállóan megjelent munka: *F. Pošepny*: Die Erzlagerstätten von Rézbánya, és *Koch Antal*: Az erdélyrészi medence harmadkori képződményei; II. Neogen-csoport; és *Anton Koch*: Die Tertiärbildungen des Beckens der siebenbürgischen Landestheile. II. Neogene-Abtheilung, a melyekkel a munkatársak száma 140, az összes dolgozatoknak a száma pedig 2115 lesz.